

Változott a bizonyítási teher a fogyasztói jogviták esetén

Kutasi Csaba

Fontos változás lépett hatályba a minőségi reklamáció miatti fogyasztói jogvitában, ami a kereskedőket és a vásárlókat egyaránt érinti. A bizonyítási teherrel kapcsolatos módosulás mind az eladóknál, mind a lakossági vevők körében problémákat vetett fel, miután az intézkedés félreértéseket is generált.

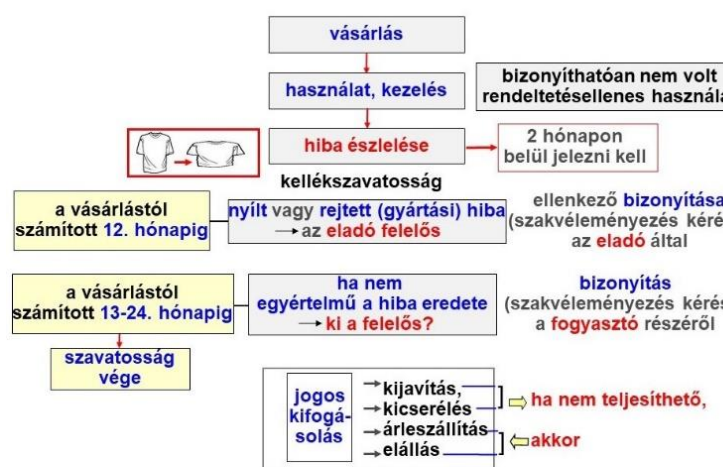
2022. január 1. napjától minden webáruház ill. valós idejű értékesítést végző vállalkozás és fogyasztó közötti ügylet az áru adásvételére irányuló fogyasztói szerződésnek minősül és ezért alkalmaznia kell a 373/2021 (VI.30.) Korm. rendelet új szabályait a 2022. január 1-jét követően eladott/vásárolt termékek esetében.

A kormányrendelet két európai uniós irányelvet ültetett át a magyar jogrendbe, a 2019/771 EU (árak adásvétele), és a 2019/770 EU irányelvet (digitális tartalom szolgáltatása) egységes szabályként.

Ezek figyelembevételével minden vásárolt termék (szakmáink tekintetében fonalak, méterárak, ruházati cikkek, lakástextiliák, rövidárak, textil alapú kellékek, egyéb textil- és konfekcionált termékek stb.) esetében a vásárlástól számított 6 hónapig a *jótállás Ptk.* szerinti szabályait, az ezt követő második 6 hónapban az uniós szavatossági előírásokat kell figyelembe venni. Így vásárlástól számított 1 évig az eladó vállalkozásra hárul fogyasztói jogvita esetén a bizonyítás terhe, ezt követően pedig a vásárlástól számított 2 évig a *kellékszavatosság* érvényes, azonban ebben az időszakban a bizonyítási teher megfordul, és a fogyasztóra hárul (1. ábra).

A korábbi tudnivalók ismétléseként

Előfordul, hogy minőségi reklamáció bejelentésekor a *forgalmazó vitatja* a hibás teljesítést, azaz a termékhibát. Véleményeltérésként a hiba (vagy a hiba okának) *keletkezési idejében* is különbözhetnek az álláspontok. Továbbá ilyen lehet, ha a kereskedő véleménye szerint a fogyasztó *nem rendeltetésének megfelelően használta* a terméket, vagy az eladó álláspontja szerint a *fogyasztó késve jelentette be* a hibát (legkésőbb a hiba észleléstől számított 2 hónapon belül kell), ezzel a termék állapotát tovább rontotta. Vitára adhat okot, ha a kereskedő elismeri a hibát, de a *reklamáció rendezésében*

A 2022. január 1-jét követően eladott termékek esetében a minőségi reklamáció rendezése a 373/2021 (VI.30.) Korm. rendelet szerint

1. ábra

eltér a fogyasztó igénye a kereskedő által felkínálttól (pl. a fogyasztó cserét kér, de a kereskedő javítással küszöbölné ki a termékhibát).

Amennyiben a *forgalmazó álláspontja eltér* a fogyasztótól a termékhiba megítélésében, vagy az ok keletkezésének idejében, vagy a hiba késedelmes bejelentése állhat fenn, valamint a reklamáció rendezésének módjában alakult ki véleménykülönbség, akkor köztük *fogyasztói jogvita* áll fenn (a fogyasztó és forgalmazó közötti vitás ügy).

A kereskedő köteles álláspontját a *fogyasztói kifogásról felvett jegyzőkönyvben* rögzíteni, ha ez eltér a fogyasztó álláspontjától, akkor azt meg kell indokolni. Gyakori, hogy a forgalmazó és a fogyasztó közötti vita a helyszínen (kereskedőnél) a *szakértelem, a vizsgálati lehetőség hiánya* miatt nem oldható fel. Az adott vitás esetben annak eldöntése, miszerint, hogy melyik félnek van igaza, csak függet-

len szakértő szervezetek (akkreditált szakintézet) közreműködésével állapítható meg.

A szakvéleményt eredményező vizsgálatot annak a félnek kell kérnie, akinek az adott vitás esetben bizonyítási terhe van. Forgalmazónak kell a vizsgálatot kérnie az a vásárlás utáni 12 hónapban a 2022. január 1-jét követően eladott termékeknél (a jótállás ideje alatt, valamint az uniós szavatosság figyelembevételével). A forgalmazónak be kell küldeni az (az adott termékcsoportban a vizsgálat elvégzésére jogosult) akkreditált szakintézetnek ill. szakértő szervezetnek a hibás terméket, a vásárlói kifogásról kiállított jegyzőkönyv és a vizsgálati díj befizetését igazoló bizonylat mellékelésével. A vizsgálatok elvégzésére és szakvélemény kiadására kijelölt/feljogosított szervezetek listája a szakterületek feltüntetésével a fogyasztóvédelemért felelős minisztérium (ITM) honlapján érhető el.

A szakvéleményezés díját az a fél fizeti, aki a vizsgálatra okot adott (az ún. vesztés fél). A vizsgálati díjtételek egységesek.

* * *

A minőségi reklamációk nem egy esetben bosszantóak a fogyasztó és a kereskedő

számára egyaránt. Sajnos esetenként kivédhetetlen visszaélésekkel is próbálkoznak az ügyeskedő fogyasztók, hogy a természetes felhasználódás során nagyon lecsökkent használati értékű, vagy tönkrement, régebben vásárolt azonos termékre érvényesítsenek kellékszavatossági jogokat. Az elterjedt módszer lényege, hogy ha a kereskedelembe hosszabb ideje forgalmazott azonos áruból (pl. adott márkájú farmernadrág, póló, melltartó stb.) a korábban vásárolt és elhasználadott terméket egy idő után reklamációt bejelentve visszahozzák és

az újonnan vett blokkját mellékelik. Általában a lebu-kást alapvetően a mohóság okozza, hogy az 1 hónapja vásárolt terméknek álcázott áru még akkor sem kerülhet olyan állapotba, ha azt éjjel-nappal hordják és kétnaponta 90 °C-on mossák, mosószer helyett habkövel. Persze a később trükközők is horegra akadnak, ha szakember veszi

szemügyre a mesterkélt módszerrel reklamált terméket.

* * *

Befejezésül a 2. ábrán bemutatunk néhány vidámabb, reklamációkkal kapcsolatos görbe gyakorlattal jellemzett esetet.

Fogyasztó bejegyzése:

Vitába keveredtem a bolt egyik eladójával, aki rövidlátónak nevezett, és ki akarta tépni a kezemből a vásárlók könyvét.

Kedves Ügyfelünk!

Figyelmeztettük munkatársunkat, hogy máskor legyen udvariasabb, és ne avatkozzon közbe, ha valaki össze akarja firkálni a Kincses Kalendáriumot.

Egy család panasza:

A „Gazdálkodj okosan!” társasjátékban nem volt annyi játékpénz, hogy az egész családnak, azaz négy fő játszhasson.

Kedves Vásárló! Nagyon sajnáljuk, de a játék tervezői – mint az a dobozon is olvasható – bevallottan az életszerűsége törekedtek.

Fogyasztó bejegyzése:

Önöknel vásároltam egy farmernadrágot, és nem bírom felhúzni a cipzáráját.

Kedves Vásárló!

Mi sem bírtuk, mégsem panaszkodunk.

Lazább reklamációs bejegyzések és válaszok

2. ábra